

LBRIS

We know
books

IOANA DAJBOG

- Fă Rai din ce n-ai •
- Intermediar: Tu cât rezști •
- Petru sau zece fără un sfert •

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2024

LBRIS

We know
books

FĂ RAI DIN CE N-AI

PERSONAJE

IONAȘ, o fetiță de 6 ani

MARGHIOALA, străbunica lui Ionaș

IOANA, bunica lui Ionaș, fiica Marghioalei

MIRCIULICĂ, geamănul lui Ghiță

GHIȚĂ, geamănul lui Mirciulică

GIORGICĂ, vecinul Marghioalei, mâna dreaptă
a preotului

PREOTUL, preotul satului

PETRICĂ NEBUNUL, fratele preotului, fost actor

*ACȚIUNEA are loc în satul Suhurlui, județul Galați, în
vara lui 2008, pe timpul crizei economice.*

Actul I

Ne aflăm în curtea casei Marghioalei. Ionaș se joacă cu păpușa ei neterminată, dintr-un știulete fără grăunțe și cântă o melodie pentru copii.

IONAȘ: „Iepuraș, coconaș/ A sărit peste imaș/
Și s-a dus, colo sus/ Într-o tufă s-a ascuns!”
(*observă publicul*) Bună ziua! Ați venit și voi să vă reparați papucii? Mamaia are puțină treabă acum, dar o să vină imediat. (*pauză scurtă*) Mie mama mi-a spus să nu vorbesc cu oamenii care nu-i cunosc, că unii dintre ei sunt răi. Dar voi nu păreți așa răi. Eu sunt Ioana, dar străbunica îmi spune Ionaș, că așa o cheamă și pe mamaie și a zis să nu ne încurce, că atunci când ne strigă ne întoarcem amândouă.

(*se mai joacă cu păpușa*) Mamaie zice că oamenii nu mai cumpără papuci că nu mai sunt bani în țară, da' eu nu înțeleg de ce avem nevoie de bani, că uite, eu păpușa asta am făcut-o fără bani. Mda, mie îmi e foarte cald aici la sat la mamaie, vouă nu? Așa cald e că tot văd oamenii că umblă desculți pe aici. Mie mi-ar fi frică să merg așa, sunt mulți țepi pe jos și noroi. Și aici n-am baie ca acasă, la mamaie baia e în curte și nu-mi place să mă spăl la lighean. La mine acasă la oraș nu e așa cald și îmi place mai mult. Mama și tata au zis că aici o să stau toată vacanța, pentru că mama are burta mare și când o să mă întorc acasă o să am un frățior. Da, un frățior. Mamaie a zis că eu sunt de acum sora mai mare și trebuie să am grijă de el. Eu voiam o soră, dar și un frate mă bucură. (*pauză scurtă*) Doamna educatoare nu ne-a învățat cum trebuie să fie o soră mai mare. Cred că nimeni nu învață cum. Poate ne

învăță la școală. Eu anul ăsta intru în clasa I! Vă dați seama, de acum o să fiu fată mare! Poate o să mă lase mami să-l duc pe frățiorul meu la școală. Să le arăt la toți că sunt soră mai mare acum. Oare mami și tati au învățat să fie părinți?

Scena I

Prin fața curții Marghioalei trece Petrică Nebunul vorbind singur.

PETRICĂ NEBUNUL: „E caldă încă amintirea morții

Lui Hamlet, frate-al nostru drag, și-i drept

În inimă să-l jelim, iar țara-ntreagă

Obrazul să-și zgârcească de durere.”¹

Ha, ce cucuvea frumoasă...

MARGHIOALA: Pleacă, mă, de-aici! Șu!

Petrică Nebunul pleacă.

IOANA: I-auzi făi, iar cântă nenorocita asta de pasăre. Cucuveaua care cântă în vârful de

¹ *Hamlet*, de William Shakespeare, traducere de Leon Levitchi și Dan Dușescu, Editura Albatros.

nuc la amiază vestește a moarte. Asta ne mai lipsește nouă acum, moarte de om, că nici bani să-l înmormântăm pe ăla ce s-ar duce n-avem. Tre să-i zic lui Jenică să-mi aducă joarda cea mare de la noi să o dau jos de acolo să nu-și facă cuib.

MARGHIOALA: Taci făi, ce te plângi atâta, las-o să cânte. Numa' bine, asta așteptam. Și așa suntem prea mulți în satu' ăsta. Taci și termină acolo de bătut pielea la papuc. Imediat trebuie să vie nea Giorgică să-i ia.

IOANA: Cât i-ai cerut? Cinci mii?

MARGHIOALA: De unde atâta? I-am zis să-mi aducă un drob de sare pentru iezi și trei batice negre din târg din Valea Rea.

IOANA: Făi mamă, nu l-ai jelit destul pe tăticu? Ce-ți trebuie trei batice?

MARGHIOALA: Lasă-l pe tăticu-tu în pace, că-i șade bine la Ăl-de-Sus. Ce te freacă pe tine acum pentru ce-mi trebuie? Lasă că știu eu, bate acolo. Vezi la talpă să lași puțin desprins la călcâi, să vie înapoi la noi,

că mai am nevoie de un ivantai din cela din târg.

IOANA: Auzi la ea, în loc să se gândească să-i aducă ceva pentru fată, pentru Ionaș a noastră, se gândește tot la ea. Făi, da' prea bine îți șade cuconașă.

MARGHIOALA: Ioano, nu știu cu cine semeni așa vorbăreață. Care va să zică nu-ți mai place munca, ăi? De te-ar auzi tăticu-tu cred că-ți și ardea una.

IOANA: În mine nu o dat niciodată, dacă vrei să știi. (*sucipă*) Ptiu, ptiu, cât l-am pomenit, poate-l visez iar la noapte. Așa fior am când îl visez, de nici n-ai idee. Tăticuțu meu drag, măcar a prins-o pe Ionaș, s-a dus cu sufletul împăcat. (*se sperie*) Hei! Făi mamă, unde-i fata? Să nu se fi dus la fântână! Ionaș! Ionaș!

MARGHIOALA: Lasă măi fata, îi aici la capre, își face păpuși din ciocane.

IOANA: Vezi, știam eu de ce păstrez câteva fără grăunțe.

Marghioala vine cu o foaie și un pix în mână.

MARGHIOALA: Hai ajută-mă. *(i le întinde)*
Scrie după mine.

IOANA: Ce să scriu mămică?

MAGHIOALA: Nu mai pune atâtea întrebări și
scrie. *(fredonează ceva)* Așa, scrie: văleleu...
spațiu liber... de ce te-ai dus... auauau...
copilul meu...

IOANA: Ce-ai făi? Ai înnebunit?

MARGIOALA: Scrie făi, n-auzi?

IOANA: Da scrie tu.

Îi întinde foaia.

MARGHIOALA: Vrei bani sau nu?

IOANA: Bani?

MARGHIOALA: Ei ce-ți mai surâde mustața
acuma.

IOANA: Hai lasă-mi mustața. Zi pentru ce-ți
trebuie, că m-ai făcut curioasă.

MARGHIOALA: Ne facem bocitorie, făi.

IOANA: Ce-ai zis, mămică?

MARGHIOALA: Bocitorie, n-auzi?

IOANA: Mamă, matala nu ți-i bine. *(pauză scurtă)* De aia vrei tu ivantai și batice?

MARGHIOALA: Vezi că nu ești proastă.

Intră nea Giorgică pe poartă.

GIORGICĂ: Sărut-mâinile ! Oho, da ce gospo-
dare sunteți. Parcă de când o murit ăl bă-
trân a înviat și curtea asta. Ce vie bogată
aveți. De care butași ați pus?

IOANA: Bună ziua, nea Giorgică. Mi-o adus
frate-meu de pe Italia ceva cu boabe albe.

GIORGICĂ: Bun bun. *(intră Ionaș)* Hei, da' ce
mare te-ai făcut.

IONAȘ: Bună ziua!

GIORGICĂ: Bună ziua! Da' ce semeni cu mă-ta,
Daniela. Ea n-a venit?

IOANA: Trebuie să nască acum și ne-a lăsat
nouă fata peste vară. Ia, că ți-am terminat
fix acum papucii.

GIORGICĂ: Săru-mâna, vă aduc din căruță ce
v-am promis.

IOANA: Un pahar de vin, ceva?

GIORGICĂ: Nu, săru-mâna, că mă grăbesc în sat să-l ajut pe preotul Pintilie. Săracu', numa' necazuri are.

IOANA: Adică? Ci vrei să spui?

GIORGICĂ: Cică i-o murit ceva văr. O făcut ceva la plămâni și în două zile l-a terminat. Urmează înmormântarea.

IOANA (*își face cruce*): Doamne ferește! (*scuipă*) Ptiu ptiu, știam eu de ce am zis că dau jos cucul ăla din nuc. Și mergi acuși la ei?

GIORGICĂ: Da, m-a rugat să-l ajut cu ce trebuie. Am zis că merg cu el la strângerea de fonduri din sat.

IOANA: Pentru ce? Fondurile de înmormântare se dau doar când îi mor rudele apropiate preotului. Ce, acuși îi dăm și la verișori?

GIORGICĂ: Nu știi Ioano, îți zic. Eu am zis că-l ajut să nu-mi ceară și mie bani, că n-am de unde, credeți-mă.

MARGHIOALA (*în șoaptă Ioanei*): Stai, făi, liniștită că ne rezolvăm și noi acum. (*către Giorgică*) Vin cu tine.

IOANA: Măi, mamă...

MARGHIOALA: Taci, făi. Și el m-o ajutat cu tăticuțu' vostru. Tu stai să-i dai de mâncare la fată. Hai, Giorgică, că-mi dai după, ălea.

GIORGICĂ: Bine, tanti Marghioalo, hai. Da' vezi cum îl iei, că nu prea vorbește... cică așa țin ei doliu, în tăcere.

MARGHIOALA: Stai liniștit, mă descurc eu cu din ăștia. Ioano, vezi să mănânce fata ceva. (*către Ionaș*) Ionaș dragă, ți-a lăsat mamaia niște poale în brâu cu brânză de vacă, să le mănânci să crești mare-mare. Mă întorc repede.

GIORGICĂ: Săru-măna, spor la treabă!

Pleacă. Rămân Ioana și Ionaș.

IONAȘ: Mamaie, ce-i aia „înormântare”?

IOANA: Eheii, e un loc cu belele, unde toți se ceartă și nu scapi fără vreun blestem.